Universitätsbibliothek Paderborn

Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Co[n]uer. Pauli Epistola. Paulus aute[m] adhuc.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

Visual Library

A a ¶ Et in ore eorũ nõ ẽ inuẽ. mẽda. Nam pueri iſti hereditatẽ fidei nõ loquẽdo/ſed moriẽdo confeſſi ſunt. b ¶ Sine macula ſunt añ thro. dei. nã macula peccati originalis purgata fuit ꝟtute ſui

e ¶ Et cedis. id eſt verberibus ꝛ flagellis. f ¶ In diſcipulos domi. i. contra credẽtes in deũ/ qui tũc dicebant diſcipuli: quia nõdum nominabantur chriſtiani. g ¶ Acceſſit ad principẽ ſacerdotũ. C

Poſtilla

martyrij

PAul⁹ ãt adhuc ſpi. mi. et ce. ꝛc. Ante initium illi⁹ epl'e ſcribit ſctũs Lucas: ꝙ diſcipuli q̃ erãt diſperſi poſt lapidationẽ ſcti Stephani ꝑtrãſibãt euãgelicãtes verbũ dei. Philippus autem deſcẽdẽs in ciuitatem Samarie ꝑdicabat illis chriſtũ. Intẽdebãt aũt turbe his que a Philippo dicebantur:
B vnanimiter audiẽtes ꝛ vidẽtes ſigna q̃ faciebat. Multi enim eorũ qui habebant ſpiritus immundos: id eſt diabolos clamantes voce mag̃ exibant: multi autem paralytici ꝛ claudi curati ſunt. Factũ eſt ergo magnuȝ gaudium in illa ciuitate. Tũc poſtmodum ſequit̃ epiſtola hodierna. c ¶ Paulus autẽ adhuc ſpirans. Lyra. id eſt ex vehemẽti ſpiritu ignem perſecutiõis in ſe accendens ꝛ in alijs contra eccleſiam.
d ¶ Minarum. in ꝟbis iniurioſis.

§ primi fructus: nam in primitiua eccleſia freq̃nter martyres fiebant ſancti.
ex hominib⁹ primitie deo ꝛ agno
a Et in ore eoꝝ nõ eſt inuentũ mẽ
§ q2 fideliter cõfeſſi ſunt fidẽ chriſtianã.
§ q2 ois macła purgat̃ martyrio origial' ꝛ actual'
b dacium. Sine macula eñ ſunt ante thronum dei.

¶ In Cõuerſione ſancti Pauli apl'i. Actu. IX. a in principio.

PAulus autẽ
§ acceſus minis ꝛ ꝟbis cõtu
adhuc ſpirãs minã
meliorĩ § a cedo is. re. i. percuterẽ
rũ ẽt cedis in diſci e
pulos dñi: acceſſit ad ꝑncipẽ ſa f g
§ l'ras ꝑſecutorias ꝛ autẽticas.
cerdotũ: ꝛ petijt ab eo epl'as i da h
§ iudeoꝝ § aliq̃s
maſcũ ad ſynagogas: vt ſi q̃os i k
§ chriſtiane
iueniret hui⁹ vie viros ac mulie
§ ligatos ꝛ captiuos
res victos ꝑduceret in hieruſalẽ
§ accidit
Et cũ iter faceret: ꝯtigit vt appro
§ huic ciuitati § circũdedit.
pinq̃ret damaſco: ꝛ ſubito circũ
§ proſtratus.
fulſit eũ lux de celo: ꝛ cadẽs iter l
rã audiuit vocẽ dicẽtẽ ſibi. Sau m n
§ ſic vocatus eſt § mẽbra mea
le ſaule q̃d me ꝑſequer̃. Qui di o p
xit. Quis es dñe? Et ille. Ego ſũ
§ nazarenus § in mẽbris § imo ĩpoſſibile
ieſus quẽ tu ꝑſequeris. Duꝝ eſt tibi contra ſtimulum calcitrare.

Ly. nõ vocatus: ſȝ ſe ingerens voluntate nocẽdi inflammatus. h ¶ Et petijt ab eo epi. vt ex eius auctoritate magis poſſet nocere fidelib⁹. i ¶ In damaſcũ ac. ſynago. Lyr. vt ibi ꝑſeq̃ret̃ credentes ſicut fecerat in hieruſalẽ. k ¶ Vt ſi q̃s inue. hui⁹ vie vi. ac. muli. vinctos ꝑdu. in hie. Et cũ iter fa. cõ. vt appro. Da. et ſubi. circũ. eũ lux de ce. Lyra. ſicut ſolet fieri ĩ choruſcatione ꝛ fulgure. l ¶ Et cadẽs in terrã. ꝑ ſtupore ꝛ admiratione. m ¶ Audiuit vocẽ. ſ. auditu corporis ꝛ mentis. n ¶ Dicẽ. ſibi Sau. ſaule. Hec duplicatio fit ad magis mouẽdũ eius attẽtionẽ. o ¶ Quid me ꝑ. ſ. in mẽbris meis: q̃ ꝑſeq̃bat̃ ſaul⁹: ꝛ nõ chriſtũ in ꝓpria ꝑſona: q2 iã ſedebat ad pr̃is dextrã glioſ⁹. p ¶ Qui dixit: Quis es do. ꝛc. Du. ẽ ti. con. ſti. calcitrare. id ẽ potentiori te incõparabiliter reſiſtere. D

ſ ex tremore ſ ex fulgore
a b Et trẽmẽs ac ſtupẽs dixit: Dñe
ſ obediens ero
c mine quid me vis facere? Et dñ
min⁹ ad eũ: Surge ingredere ci-
ſ damaſcum
uitatẽ: ꝛ ibi dicet̃ tibi q̃d te opor-
ſ .i. comites
d teat facere. Uiri aũt illi q̃ comita
ſ attoniti
bãtur cũ eo ſtabãt ſtupefacti: au
ſ ſonũ. ſ nullã pſonã loquentẽ
e diẽtes q̃dẽ vocẽ nẽminẽ autẽ vi-
f dẽtes. Surrẽxit aũt ſaul⁹ de ter-
ra: apertiſq; oculis nihil videbat.
ſ manus eius manibus ſuis tenẽtes.
Ad man⁹ aũt illũ trahẽtes intro
ſ ciuitatẽ
duxerunt Damaſcũ. Et erat ibi
g trib⁹ dieb⁹ nõ vidẽs: ẽt nõ mãdu
ſ ſuſtentatus viſione celeſti
h cauit neq; bibit. Erãt aũt quidã
ſ chriſtianus
diſcipul⁹ Damaſci noĩe Anani
i as: ẽt dixit ad illum in viſu dñs:
ſ paratus ſum ꝛ pſto.
Anania. At ille ait: Ecce ego
dñe. Et dñs ad eũ. Surge ꝛ va-
ſ plateam rectam
de ĩ vicũ q̃ vocat̃ rect⁹: ꝛ quere ĩ
ſ vñ fuit natus
domo iude ſãulũ noĩe tharſenſẽ k
ſ habet mentẽ eleuatã ſ releuatũ in viſiõe
Eccẽ em̃ orat. Et ũidit ũiꝝ Ana l m
ſ vt curaret eũ a cecitate n
niã noĩe itrõeuntẽ et ĩponẽtẽ ſibi o
ſ dño
man⁹ vt viſũ recipiat. Rñdit ãt
Anãnias. Dõmĩe audiui a mul p q
ſ ſaulo
tis de viro hoc: quanta mala fe-
ſ diſcipulis
cerit ſctis tuis in hierl̃m. Et h̃ hꝫ

E a ¶ Et tre. ac ſtu pẽs. Ly. de cognita chriſti ptãte: quẽ añ non credebat in celo regnare/ſꝫ magis vt falſum ꝓphetam cum damnat⁊ eſſe. b ¶ Dixit: Dñe: q̃d me vis fa. q. d. ex nũc paratus ſũ tibi in oĩbus obedire. c ¶ Et dñs ad eũ: Sur. ꝛ igre. ci. ꝛ ibi di. ti. q̃d te opoꝛ. fa. In h̃ oſtendit chriſt⁹ ꝙ vult vt vn⁹ hõ informet̃ ab alio. d ¶ Uiri au. illi q̃ comi. cũ eo ſtabãt ſtu. audi. q̃. vocẽ. ſ. pauli: non autẽ chriſti: audiebant paulũ dicẽtẽ:
F Quis es domine: q̃d me vis facere? e ¶ Nemi. autẽ vi. qꝛ nõ videbant aliquã perſonã ad quam dirigeret ſermonẽ: ĩõ ſtabãt ſtupefacti. f ¶ Sur. aũt ſaul. d̃ terra apt⁊ ocu. ni. vi. Ly. ſ. viſu corpali videbat autem viſu mẽtali: quia ſm doctores cõmunit̃ ĩ illo triduo fuit raptus vſq; ad celuꝫ tertiũ. g ¶ Et nõ mãdu. ne. bi. Lyra. ſuſtentat⁹ illa viſiõe ſicut ꝛ Moyſes. xl. dieb⁹ in mõte ſynai. h ¶ Erat au. qui. diſ. Da. no Ana. Lyr. qui d̃ iudaiſmo ad fidẽ
chriſti cõuerſus fuit: ſcientia ꝛ vita famoſus. i ¶ Et dixit ad il. ĩ vi. do. G
Ana. At ille ait: Ecce ego do. Et do. ad eũ. Sur. ꝛ va. in vi. q̃ voc. rec. ꝛ que. in do. iude. Ly. hoſpes em̃ pauli iudas vocabat̃. k ¶ Sau. no. thar. d̃ tharſo oriundum. l ¶ Ecce em̃ orat. eſt em̃ orõ eleuatio mẽtis ad deũ: inq̃t Hugo in d̃ orõne. Fuerat autẽ vſq; ad tertiũ celum raptus: et ex illo raptu egreſſus deo grãs agebat. m ¶ Et vi. in reuelatiõe dñi. n ¶ Uirũ Ana. noĩe. ita H
ꝙ reuelatio fuit ſibi facta: nõ ſolũ de Ꝯona/ſꝫ etiã de ꝓprio noĩe. o ¶ Intro. ꝛ ipo. ſi. ma n⁹ vt vi re. Lyra. Hec autẽ ĩpoſitio erat ad curationeꝫ corpalẽ: ſicut de beato Laurẽtio legit̃ ꝙ ponebat manus ſup cecoꝝ oculos ꝛ illũiabãt̃. p ¶ Rñdit aũt Ana. Ly. ſe excuſando: eo ꝙ ſaul⁹ erat famoſus ĩ pſecutõe credẽtiũ ĩ chriſtũ. q ¶ Dñe audi. a mult⁊ de viro hoc quãta mala ſanctis tuis fecerit in hieruſalem. Et hic habet poteſtatẽ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

A a pncipib⁹ ſacer
dotū alliſā. ꝛc.
Dixit aūt ad eū
dn̄s: Uade: qm̄
vas electionis ē
mihi iſte. i. ſpālit
vas electus gratie
ꝛ ſciētie cōtentiuū.
a ❡ Ut por. no
mē me. ſ. ope ꝛ p̄
dicatiōe. b ❡ Co
rā gētib⁹ et regi.
ꝛ fil. iſrl̄: ego em̄
oñdā illi. ſ. p effe
ctū. c ❡ Quanta
opor. eū pati p
noie meo. qꝛ per
Act. 14. d. mltas tribulatiōes
oportet nos intra
re in regnū celorū.
d ❡ Et ab. ana
nias. ad exequen
dū dn̄i mandatū.
e ❡ Et introiuit
B i domū: ꝛ impo
nēs ꝛc. Et cōfe
ſtim ce. ab ocul
ei⁹ tāq̄ʒ ſquame.
Ly. i. macle albe ꝛ
dure/ ſic ſunt ſqua
me piſciū: q̄ cauſa
te fuert in eo lumi
ne exceſſiuo ipʒ ex
cecante. f ❡ Et vi
ſū re. Et ſurgēs
ba. ē. in noie Jeſu
chriſti. g ❡ Et cū
acce. cibū/ cōfor.
eſt. duplici ↄforta
tiōe. ſ. ſpū ꝛ corpe.
h ❡ Fuit aūt cū
diſci. q̇ erant da
ma. p di. aliq̇t: ꝛ
cōti. igreſ. ſyna.
pdi. ieſū. qm̄ hic
eſt fili⁹ dei. ſtatim
poſt baptiſmum. l
Ex illo patet q̄ do
ctrinam euāgelicā

ſ contentā in litteris
ptatē a pncipibus ſacerdotū alli
ſ credunt in te
gandi oēs q̇ inuocant nomē tuū.
ſ ananiam
Dixit autē ad eum dn̄s: † Uade
ſ qꝛ elegi eum ex ſpeciali gratia
a qm̄ vas electiōis eſt mihi iſte: ut
ſ predicet
b portet nomē meū corā gētib⁹ ꝛ re
ſ faciā vt effectua
liter videat tribulatiōes ꝛ anguſtias quas ſuſti
nebit ppter me.
gib⁹ et filijs iſrl̄. Ego em̄ oſtēdā
c illi q̄ntā oporteat eū p noie meo
d e pati. Et abijt ananias: ꝛ itroiuit
ſ iude vbi erat ſaulus
i domū: et iponēs ei manū dixit:
ſ ad te.
Saule frater: dn̄s ieſus miſit me
ſ a hieruſalē
q̇ apparuit tibi i via q̄ veniebas:
ſ recipias viſum pditū. ſ accipiēdo baptiſmū in
quo dat gr̄a ſpūſſanct
vt videas ꝛ iplearis ſpūſctō. Et
ↄfeſtim ceciderūt ab ocul ei⁹ tāq̄ʒ
ſ duricies quedā formata vt ſquame piſciū.
f ſquame: ꝛ viſū rē cepit. Et ſurgēs
ſ mādicaſſet
g baptiçat⁹ eſt. Et cū accepit cibū
ſ corporaliter ſ chriſtianis
h cōfortatus eſt. Fuit aūt cū diſcipulis qui erant da
maſci p dies aliquot. Et continuo ingreſſus in ſy
ſ iudeoꝝ cōgregatonē ſ i. verus deus ꝛ homo
nagogas: predicabat ieſum/ qm̄ hic eſt filius dei.
ſ attoniti. ſ iudei. ſ pdicantē ſ vnus ad aliū
i k Stupebāt aūt oēs q̇ eū audiebāt/ et dicebānt: No
ſ pſequebat. ſ credebāt chriſtum.
ne hic ē q̇ expugnabat in hierl̄m eos q̇ iuocabāt no
ſ ppterea ſ captiuos.
mē iſtud: Et huc ad hoc venit: vt vinctos illos du
ſ in hieruſalem
ceret ad pncipes ſacerdotū. Saul⁹ aūt multo ma
ſ pficiebat teſtificādo ꝛ pdicando chriſtū. ſ rōne ꝛ auctoritate
l gis cōualeſcebat et cōfundēbat iudeos q̇ habita

nō habuit ab hoie C
ſʒ a deo. i ❡ Stu
pebant aūt oēs
q̇ eū au. de tā ſubi
ta mutatiōe: p quā
atrociſſim⁹ fidei p † 21. diſt. c.
ſecutor factus fue q̄uis.
rat ↄſtātiſſim⁹ ei⁹ p̄ 22. di. c. 2
dicator. k ❡ Et di in pnā.
cebant: Nonne
hic ē q̇ expugna
bat i hierl̄m eos
q̇ inuocabāt no
mē iſtud: et huc
ad hoc venit ꝛc.
Saul⁹ aūt mul
to magis ↄuale
ſcebat. ſ. pcedēs
ſp de bono in me
li⁹. l ❡ Et ↄfūde
bat iudeos qui
habitabant da
maſci: affirmās
qm̄ hic eſt chri
ſtus. Lyra. i. q̄ ie
D ſus naçarenus eſt
vere chriſtus in le
ge ꝛ pphetis pro
miſſus. Qð decla
rabat p ſcripturas
veteris teſtamēti:

E quas prius didicerat a gamaliele: et poſt ea multo perfectius a deo illuſtrante.

ſ aſſerens
bant damaſci: affirmās quoniā
ſ ieſus. ſ in lege ꝓmiſſus.
hic eſt chriſtus.

¶ In feſto purificatiōis ſanct marie vir. Malach. III. a. in ꝑn.

H Ec dicit dn̄s de⁹: Ecce ego mitto
ſ ioānē baptiſtā. ſ ꝑ ꝑdicatio
a b c angelū meū: ꝛ ꝑpa/
m nē, et baptiſmū. ſ .i. filiū q̄ imago
d rabit viā ante faciem meā: et ſtā/
patris expſſa eſt. ſ q2 rex ꝛ ſumm⁹ ſacerdos
e tim veiet ad tēplū ſctm̄ ſuū dn̄ā/
chriſtus. ſ deſiderio. ſ enūciato
tor quē vos queritis: ꝛ angelus
ſ noui ſ ſume ſ ille ipſe
g h teſtamēti quē vos vult. Eccē ve
chriſtus etiā veniet ad iudicandū.
i nit dicit dn̄s exercituū. Et quis
ſ q. d. Nemo poteſt ſare aduentū
poterit cogitare diem aduentus
ſ pōt reſiſtere maieſtati ſue quā in ſcdo ad/
eius: ꝛ quis ſtabit ad videndum k l
uētu oſtēdet. ſ pbās electos ꝑ tribulatiōes
cū? Ipſe em̄ q̄ſi ignis conflās: et m
ſ lauādariorū panni.
quaſi herba fullonū. Et ſedebit n
ſ defluere faciēs. ſ purgās.
cōflans ꝛ emūdans argentū: et o p

Poſtilla H Ec dicit do. ꝛc. In p̄nti epl'a nūciat̄ vterq3 aduēt⁹ chriſti. ſ. in carnē/ ꝛ in iudiciū: ꝛ pmo denūciat̄ pri/ m⁹ aduēt⁹ i carnē/ cū dr. a ¶ Hec dicit dn̄s de⁹. ſ. pr. b ¶ Ecce e. mit. an. meū. Ly. i. ioannē baptiſtā: qui magis duxit in terris vitā angelicam q̄3 humanā. Or em̄ hec ſcp̄ta itelligāt̄ de ioāne baptiſta: hoc pt3 vbi chriſt⁹ dixit d ioāne: Hic ē de q̄ ſcp̄tū ē: Ecce ego mit. an. meū.

Mat. II. b

c ¶ Et p̄pa. viā an̄ fa. meā. i. ante filiū: q2 p̄dicatio et baptiſm⁹ ioānis fuerūt q̄dā p̄paratio nes ad baptiſmū ꝛ p̄dicationē chriſti.

F

d ¶ Et ſtati veni. ad tē. ſan̄. ſuum. i. in hierl'm: q2 ibi chriſtus hodie fuit oblat⁹ a mr̄e/ ꝛ receptus a ſymeone: et poſtmodum ibi pluries p̄dicauit: ꝛ ibide3 multa miracula fecit.

e ¶ Dn̄a. quem v. q̄. i. quē vos deſideratis. f ¶ Et an. teſt. i. chriſt⁹ q̄ fuit nūci⁹ noui te.

g ¶ Quē vos vultis. videlicet ieſus chriſtus deſideratus a ſanctis patribus ꝛ ꝓphetis. Secūdo denūciat̄ hic aduentus chriſti in iudiciū/ cū dicit̄. h ¶ Ecce venit dicit dn̄s exercituū. Ly. i. veniet certitudinaliter ad iudicium. i ¶ Et

quis poterit cogitare diē aduētus G ei⁹. q. d. nullus. vnde. De die illa ꝛ hora nemo ſcit: nec3 angeli celoꝝ/ niſi ſol⁹ pat̄. Mat. 24.

k ¶ Et quis ſtabit. id eſt poterit ſtare. l ¶ Ad vidē. eū. Ly. q2 ſicut pmus aduētus fuit i humilitate ꝛ māſuetudie: ita ꝛ ſcds erit i potentia ꝛ errore.

m ¶ Ipſe em̄ q̄ſi ignis conflās/ ꝛ q̄ſi herba fullonū. Iſta referunt̄ ad pmū ꝛ ad ſecundū aduētū. Cū em̄ dicit̄: Ipſe em̄ q̄ſi ignis cōflās: ad ſecundū aduētū ptinet: ꝛ q̄ſi herba fullonū/ ad pmū. Nā herba fullonū qua vtunt̄ fullones ad purificādū veſtes/ ꝛ faciendū eas nitidas: miti⁹ ꝛ ſuaui⁹ lauat ſordes pānorū: ignis aūt cū magna violentia purgat metallū: ſic i pmo aduētu chriſti cū magna manſuetudine ꝛ q̄dā ſuauitate penitētie purgauit pctōres: i ſecundo aduētu purgabit per ignem.

H

n ¶ Et ſedebit. ſ. i iudicio. o ¶ Cōflās ꝛ emū. argētū. q2 ſicut argētū ꝯflat̄ i igne vt purget̄: emūdatū aūt i theſauros reponitur: ſic fiet i die iudicij: nā i igne purgabūtur electi: q̄ nōdū plene ſūt purgati in purgatorio: q̄tenus purgati trāſeāt i theſauros dn̄i: vt ſint ibi quaſi aurū et argentū. p ¶ Et purgabit filios leui. Per leui hic intelligit̄ ſacerdotal' dignitas: pur/